

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŐME BİLEŐENLERİ VE SPOR (ÇEVRE)

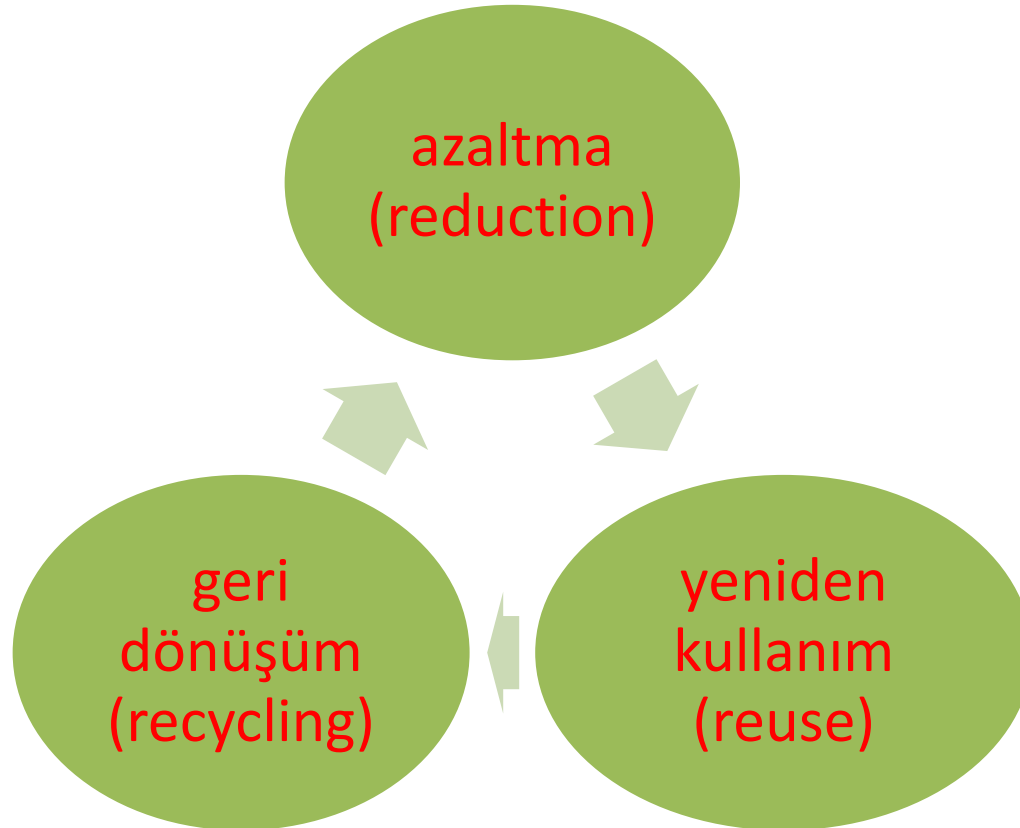
Doç. Dr. Funda KOÇAK

İÇİNDEKİLER

- Sürdürülebilirlik Stratejileri
- Rekreasyon Alanlarının Çevre Üzerindeki Olumsuz Etkileri
- Çevresel Sürdürülebilirlik ve Spor

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK STRATEJİLERİ

Sürdürülebilir kaynak kullanımında, temel sürdürülebilirlik stratejileri, sürdürülebilirliğin 3R'si olarak ifade edilmektedir (Goldsmith , 2000)

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK STRATEJİLERİ

Azaltma (reduction) stratejisinin temelini endüstriyel atıkları azaltmak, paketleme oranını azaltmak ve mevcut ürünleri koruyarak kullanım sürelerini uzatmak oluşturmaktadır.

Yeniden kullanım (reuse) stratejisi bir ürünün aynı döngü içinde tekrar kullanımını ön görmektedir. Depozitolu şişelerin tekrar kullanılması yeniden kullanım stratejisi için örnek oluşturmaktadır.

Geri dönüşüm (recycling) stratejisi ise ürünlerin atık malzemelerden tekrar üretilmesi temeline dayanmaktadır. Atık kağıtların yeni kağıt ürünlerine dönüştürülmesi, atık şişelerin tekrar cam haline dönüştürülmesi geri dönüşüm stratejisine örnek olarak verilmektedir (Wheeler, 2004).

ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- Kaynakların kullanımında verimliliği artırmak üretimde ve tesis planlamasında, atıkları ve zararlı kimyasalları en aza indirmek, ve doğal kaynaklardan gelecek kuşakların en iyi biçimde yararlanmalarını sağlamaktır (Mazurkiewicz, 2005).

SPORDA ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- Çevre açısından değerlendirildiğinde spor alanında sürdürülebilir bir yaklaşım, insan sağlığını korumak, doğal kaynaklardan verimli bir şekilde yararlanmak ve çevreye olan olumsuz etkileri en aza indirmek yönünde olmalıdır.

REKREASYON ALANLARININ ÇEVRE ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

Hava Kirliliği

Gürültü Kirliliği

Atık Sorunu

Ekolojik Bozulmalar

Çevresel Tehlikeler

Arkeolojik ve Tarihi Yerlerin Tahrip Edilmesi

Arazi Kullanım Sorunları

İYİ PLANLAMAYAN SPOR VE REKREASYON TESİSLERİNİN ÇEVRE ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

Spor Dalları	Çevresel Etkileri
Golf	Nitelikli arazi kullanımı (tarım arazisi, doğal yaşam alanı vb.)
	Doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi ve ağaç kesilmesi
	Yüksek miktarda su tüketimi
	Uygun olmayan zirai ilaç ve gübre kullanımından kaynaklanan toprak ve su kirliliği
	Yakıt ve kimyasal madde kaynaklı toprak ve su kirliliği
	Habitatın rahatsız edilmesi
	Zemin bakım araçlarının kullanımından kaynaklanan gürültü
Kayak	Doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi
	Koruma altındaki ormanların bütünlüğünün bozulması ve seyrekleşmesi
	Toprak sıkışması
	Yakıt sızıntıları nedeniyle toprakta meydana gelen kimyasal kirlilik
	Toprak kayması, toprak erozyonu, çığ
	Alt yapı ve üst yapı çalışmaları için orman arazisinin kullanımı (park yerleri, yollar, oteller vb.)
	Katı atık üretimi
	Gürültü kirliliği
Yaban hayatta bozulma	
Yüzme	Yüksek miktarda su tüketimi
	Zararlı kimyasalların kullanımı
	Yüksek enerji tüketimi

İYİ PLANLAMAYAN SPOR VE REKREASYON TESİSLERİNİN ÇEVRE ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

Spor Dalları	Çevresel Etkileri
Golf	Nitelikli arazi kullanımı (tarım arazisi, doğal yaşam alanı vb.)
	Doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi ve ağaç kesilmesi
	Yüksek miktarda su tüketimi
	Zirai ilaç kullanımından kaynaklanan su ve toprak kirliliği
Futbol	Zemin bakım araçlarının yakıtlarından ve kimyasalların kullanımından kaynaklanan su ve toprak kirliliği
	Zemin bakım araçlarının kullanımından kaynaklanan gürültü
	Işıklılandırma için yüksek enerji kullanımı
	Gürültü kirliliği
	İzleyici araçlarından kaynaklanan hava kirliliği
	Fosil yakıtların yarattığı çevre kirliliği
	Maç günlerinde atıklardan kaynaklanan çevre kirliliği
Araba Yarışı	Pistlerin inşası için doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesi
	Orman alanlarının tahrip edilerek flora ve faunaya zarar verilmesi
	Işıklılandırma için yüksek enerji kullanımı
	Yarışların gerçekleşmesinde kullanılan destek hizmetlerinin yarattığı enerji tüketimi
	Zararlı gaz salınımlarının oluşturduğu hava kirliliği
	Gürültü kirliliği
Park alanları için yeni alanların açılması	

SPOR ALANLARININ YAPIMI VE TASARIMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR ÖNCELİKLER

Konumlandırma

Atıkların
Önlenmesi ve
Azaltılması

*Su ve Enerji
Korunumu*

*Çok Amaçlı
Tesisler*

*Biyolojik
Çeşitliliğin
Korunması*